

Η ελπίδα της χριστουγεννιάτικης απελπισίας

[/ Πεμπτούσια](#)

image not found or type unknown

Παραμονές Χριστουγέννων και, όπως συμβαίνει όλο και συχνότερα τα τελευταία χρόνια, βλέπουν το φως της δημοσιότητας κείμενα που «καταγγέλλουν» ότι έχει χαθεί το νόημα της γιορτής και ότι ο υπερκαταναλωτισμός έχει επιβάλει το ύφος και την κυριαρχία του.

Όμως αν απογυμνωθούν οι γιορτές αυτών των ημερών από το φολκλορικό τους στοιχείο, τα ρεβεγιόν, την ευκαιρία για ολιγοήμερες διακοπές και τις υποχρεωτικές οικογενειακές συγκεντρώσεις, «που τις επιβάλουν οι μέρες», τι θα απέμενε άραγε για τους πολλούς που να θυμίζει ότι είναι Χριστούγεννα;

Το ερώτημά μας δεν αντιμάχεται την, δικαιολογημένη άλλωστε, δυσθυμία που καλύπτεται πίσω από τη «γκρίνια». Θέλουμε όμως να προκαλέσουμε τη σκέψη, και γιατί όχι και την ψυχή μας, να αναγνωρίσει ότι όλα αυτά είναι πια δεδομένα και αυτονόητα και η μεμψιμοιρία δεν μπορεί να τα διορθώσει. Το πολύ να τονισθεί και γραπτώς το έλλειμμα νοήματος και να επιδεινωθεί το αίσθημα της πνευματικής μιζέριας και της συναισθηματικής στέρησης που συγκαλύπτει η τεχνητή λάμψη των ημερών.

Πηγή: georgettesullins.wordpress.com

Είναι φανερό ότι η καταναλωτική έξαρση δεν αποτελεί τη φυσική εκδήλωση μιας ευτυχίας που ζητά εκτόνωση αλλά λειτουργεί σαν διεγερτικό μιας χαράς που δεν έχει λόγο και νόημα ώστε να εκδηλωθεί αυθόρμητα. Η υπερφωταγωγημένη ερημία των απρόσωπων πόλεων αγωνίζεται να συσκοτίσει τη σχεδόν υπομανιακή υποχρεωτική ευθυμία. Τίποτα όμως δεν μπορεί να κρύψει την κατάθλιψη που φουντώνει τέτοιες μέρες, τις απόπειρες αυτοκτονίας που αυξάνουν και τα «κοριτσάκια με τα σπέρτα» που γίνονται ορατά όσο ποτέ άλλοτε. Στο πνευματικό επίπεδο, άλλωστε, πόσο μακριά βρισκόμαστε από αυτά σχεδόν όλοι μας.

Το να καταφύγει κανείς σε μελαγχολικές διαπιστώσεις είναι εύκολο· και το επόμενο βήμα είναι συνήθως η καταφυγή στο πρόσχημα και στην ψευδαίσθηση των αναμνήσεων του παλιού καλού καιρού, μέχρι να κυλίσουν οι μέρες και να επιστρέψουμε στην ψυχοφθόρα ασφάλεια της ρουτίνας μας.

Ας μην καθηλωθούμε όμως στις θλιβερές διαπιστώσεις, όσο αληθινές κι αν είναι αυτές. Εάν απομακρυνθούμε από την καθυπόταξη της σκέψης μας στην απογοήτευση που γεννά η παρατήρηση αυτών των φαινομένων και προσεγγίσουμε το ψυχολογικό τους υπόβαθρο, μπορεί να οδηγηθούμε σε ενδιαφέρουσες ανακαλύψεις.

Με όποιο τρόπο κι αν προσπαθείται να καταπνιγεί η κραυγή της υπαρξιακής μας αγωνίας, είτε στο θόρυβο των ρεβεγιόν, είτε κάτω από το πέπλο της φαντασμαγορίας και της τεχνητής ευφορίας, η μεταμφιεσμένη κατάθλιψη παραμένει η αληθινή, κυριαρχούσα συναισθηματική κατάσταση. Οι ειδικοί γνωρίζουν καλά την αμυντική βουλιμική διάθεση του καταθλιπτικού ατόμου, που προσπαθεί να συγκαλύψει με «στοματικές» ικανοποιήσεις, όπως η καταναλωτική μανία, το έλλειμμα που βιώνει στο συναισθηματικό επίπεδο. Τυπικό το παράδειγμα της συζύγου, που προσπαθεί να ανακουφίσει το καταθλιπτικό άγχος της συναισθηματικής της στέρησης, «σηκώνοντας» τα μαγαζιά. Ο ίδιος μηχανισμός μας ωθεί να εκφραζόμαστε ψευδοευφορικά στην προσπάθεια να αποφύγουμε τη συναίσθηση του εσωτερικού μας κενού και της δυσθυμικής μας διάθεσης.

Τι μας κάνει λοιπόν ομοθυμαδόν μελαγχολικούς και κατ' ανάγκη συμμετόχους της προκατασκευασμένης και ψευδεπίπλαστης ιλαρότητας που χαρακτηρίζει το κλίμα αυτών των ημερών; Αν τα Χριστούγεννα ήσαν εξ ορισμού άνευ Χριστού, μια γιορτή του χειμερινού ηλιοστασίου όπως ήταν προχριστιανικά η 25η Δεκεμβρίου, τότε ίσως δεν θα είχαν νόημα οι σκέψεις και οι προβληματισμοί. Θα μπορούσαμε να επαναπαυθούμε στη σιωπηλή συμφωνία ότι κάποιες ευκαιρίες διαφυγής από τη ρουτίνα είναι χρήσιμες· επομένως και να συμβιβαστούμε με την υποταγή στη χρησιμοθηρία του γιορτασμού. Όσο δε πιο εκκωφαντική η ανάπαυλα, τόσο πιο μεγάλη η συγκάλυψη του τραγικού στοιχείου της καθημερινότητάς μας.

Όμως το βαθύτερο αίτημα της λύτρωσής μας από τη φθορά, το χρόνο και την αναγκαιότητα δεν μπορεί να απαντηθεί με την υποταγή σε θεσμοθετημένες επιμέρους αναγκαιότητες, έστω διασκεδαστικές αλλά τελικά πάντοτε φθοροποιές. Πόση χαρά μπορεί να περιέχει ένα πανηγύρι στο οποίο υποτίθεται ότι γιορτάζεται η γέννηση Εκείνου που θα μπορούσε να μας λυτρώσει από την δουλεία της πνευματικής μας ανελευθερίας και της υπαρξιακής μας μιζέριας, όταν Τον έχουμε ήδη εξορίσει από τη ζωή μας και από το νόημά της; Ποιό γαμήλιο γλέντι δικαιολογεί τους πανηγυρισμούς και τις γιορταστικές υπερβολές όταν έχει εκδιωχθεί ο «νυμφίος»; Τέτοιοι «γάμοι» μοιάζουν περισσότερο με κηδείες των οποίων η λαμπρότητα οφείλεται κυρίως στις ενοχές των οικείων παρά στην αγάπη και τη χριστοκεντρική ελπίδα.

Η συγκαλυμμένη μελαγχολία των ημερών μπορεί να κρύβει το ενοχοποιημένο πένθος για τον εξοστρακισμό της ενσαρκωμένης μας ελπίδας· του προαιώνιου Θεού που «παιδίον γέγονεν» και αναζητά εγκάρδιες φάτνες για να τις μετατρέψει, φιλοξενούμενος εκεί, σε οίκους του Πατρός Του.

Παρόλο τον ξεπεσμό της υπάρχει κάτι θετικό και ελπιδοφόρο σ' αυτή τη συνεχώς

πιο εκκοσμικευμένη ατμόσφαιρα της γιορτής. Όσο πιο ψευδεπίπλαστα επιμένουμε να τη γιορτάζουμε, πνίγοντάς την σε φως από «νέον» και πλαστικά πλουμίδια, τόσο πιο κούφια και άπελπισ θα είναι η γεύση που θα αφήνει. Καί τόσο πιο πολύ ο λαός «ο καθήμενος εν σκότει» θα αρχίσει να αναζητά το Μέγα Φως που το συλλογικό του ασυνείδητο θυμάται πως γνώρισε κάποτε. Ίσως λοιπόν τότε να ξαναζητήσει τον αστέρα που οδηγεί στη φάτνη. Στην προσωπική καρδιακή φάτνη του καθενός που θα κατανοήσει ότι όσο ταπεινή και βρώμικη κι αν είναι, ο Χριστός θα την καταδεχθεί, θα την ενοικήσει και θα την μετατρέψει σε σώμα της Βασιλείας του Θεού.

Μέχρι τότε, όσοι από μας θέλουν να βρίσκονται κοντύτερα στη φάτνη παρά στα ανάκτορα του Ηρώδη ας προσπαθήσουμε να ζήσουμε τη γιορτή και τη ζωή μας με τέτοιο τρόπο, ώστε αν κάποιος μας ρωτήσει για το αστέρι των μάγων ή παρατηρήσει τη δική μας πορεία να βρεί το σωστό δρόμο. Τότε η χαρά της γιορτής θα ξαναβρεί το νόημα και την αυθεντικότητά της. Τότε η χαρά της γιορτής θα ξαναβρεί το νόημα και την αυθεντικότητά της. Τότε, αντί της παθητικής μας συμμετοχής σε ψευδοπαρηγορητικά τηλεοπτικά βαριετέ, ίσως σταθούμε ικανοί να απολαύσουμε την ευφρόσυνη και βιωματική μας συμμετοχή στον χαρμόσυνο ύμνο: «Χριστός γεννάται, δοξάσατε».

Πηγή: <http://e-theologia.blogspot.com/>